

Secundària
BambúLector

Guia de lectura adaptada
al model educatiu de les
competències i les directrius
de PISA.

Gisela Asensio

Bering. A la recerca d'Amèrica

Jordi Cortès

Nom

Centre

Abans de llegir

- 1 Observa la il·lustració de la coberta del llibre i descriu-la detalladament.

- 2 Localitza a l'interior del llibre el quadern *Notes de l'explorador* i dóna-hi un cop d'ull. Diries que està justificat que Bering sigui considerat un dels grans exploradors de la història? Raona la resposta.

- Quina il·lustració del quadern t'ha impressionat més? Per què?

3 Llegeix el text de la contracoberta i respon les preguntes.

Petropavlovsk, 1741

Una expedició impulsada pel govern rus dels tsars i comandada per Vitus Bering emprèn el camí que l'ha de dur a explorar les terres incògnites del nord de Sibèria i a trobar una ruta marítima segura entre Rússia i Amèrica. A bord d'un dels vaixells viatja Laurentz Waxell, un noi que amb només dotze anys quedarà marcat per sempre més per les penalitats i l'horror viscuts en aquelles regions fredes i inhòspites on fins aleshores pocs havien gosat endinsar-se. Allí descobrirà el veritable caràcter de l'ànima humana i la força imponent de la naturalesa.

- Qui promou l'expedició?

.....

- Quin any va partir l'expedició?

.....

- Quin és el motiu principal pel qual s'exploren les terres del nord de Sibèria?

.....

- Com es diu i quants anys té el noi que viatja en un dels vaixells?

.....

- Què descobrirà aquest noi durant el viatge?

.....

4 Amb la informació que has obtingut fins ara, elabora hipòtesis sobre el contingut de la novel·la que estàs a punt de llegir. Un cop l'hagis acabada, podràs comprovar si eren certes o no.

1 Aquest llibre serà una novel·la...

de detectius

de ciència-ficció

d'aventures

2 La majoria de les accions tindran lloc...

a l'aire.

al mar.

a la ciutat.

3 Sobreviurà Laurentz Waxell a l'experiència?

Sí

No

Sí, però malferit.

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 9 a la 27

- 1 Al primer paràgraf se'ns diu que Rússia, a la primera meitat del segle XVIII, passa un mal moment. Enumera alguns esdeveniments que ho demostrin.

- Quin acte terrible comet Elisabet Petrovna, la nova tsarina?

- 2 Respon aquestes preguntes, referides a l'inici de la novel·la.

- On és Laurentz Waxell i què fa?

- Què passa en aquell moment?

- On creu que se l'enduen, en Laurentz?

- On el porten en realitat?

- 3 Relaciona cada descripció amb el personatge que hi correspongui.

Vestida de dol, el rostre cobert amb un vel.

Irina

Ulls molt bonics i un somriure captivador.

Anna Bering

Avesat al fred a causa de la seva estada a Sibèria.

Laurentz

4 Quins quatre membres de la tripulació formaven el Consell de mar?

.....

5 Llegeix aquest paràgraf de la novel·la i després respon la pregunta.

Feia més de sis anys que en Laurentz s'esforçava a oblidar tot el que havia passat en aquella expedició. S'havia proposat concentrar-se en la seva carrera de militar i pregava contínuament a Déu que no l'enviessin mai més a Sibèria. (Pàg. 16)

• Per què en Laurentz vol oblidar aquella expedició?

.....

.....

6 Marca amb una X el nom del científic que es fa amic d'en Laurentz.

Alexei

Vitus Bering

Georg W. Steller

Sven Waxell

7 La nit abans d'embarcar, en Laurentz està nerviós i emocionat. Creus que a tu et passaria el mateix? Raona la resposta.

.....

.....

.....

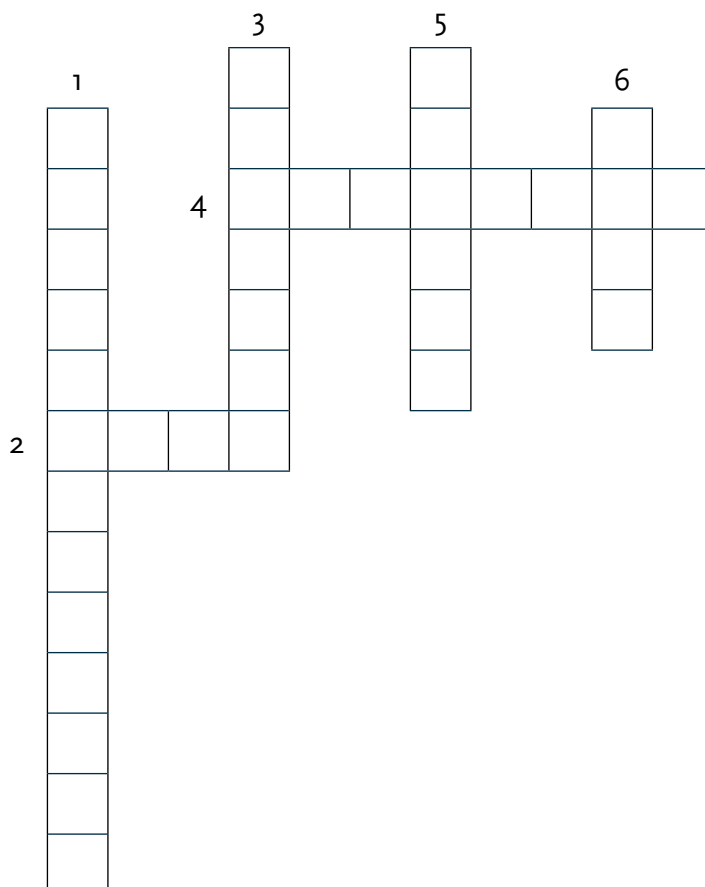
.....

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 27 a la 45

1 Resol aquests mots encreuats.

1. Ciutat de la qual parteix l'expedició en què viatja en Laurentz.
2. Part davantera d'una embarcació.
3. Anys que té Hesselberg, el membre més vell de la tripulació.
4. Nom del comandant del vaixell *Sant Pau*.
5. Nom del comandant del vaixell *Sant Pere*.
6. Part posterior d'una embarcació.

2 La pèrdua del *Sant Pau* crea tensió a bord del *Sant Pere*. Indica quin és el motiu de la discussió entre Bering i Steller.

.....

.....

.....

.....

3 Fixa't en aquesta descripció d'un dia ennuvolat:

El dia era gris i de tant en tant queia una roina. Hi havia també una lleugera boirina, que de vegades semblava que volia escampar i que ajudava a fer més trist el dia. (Pàg. 34)

- Ara fes tu mateix la descripció d'un dia assolellat.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 Quan veuen terra, Bering ordena que dues embarcacions, una de gran i una de petita, vagin a l'illa. Col·loca al quadre corresponent la missió que Bering encomana a cada embarcació.

– Dirigir-se cap al nord. – Trobar un bon lloc per desembarcar. – Anar fins a la riba del davant, a una versta de distància.	– Esbrinar si hi ha un pas per dirigir-se més al nord. – Eliminar els indígenes que causin problemes. – Anar a buscar aigua dolça.

Embarcació gran

Embarcació petita

5 Quin descobriment important fan Steller, Lepekhin i en Laurentz a l'illa? Subratlla la resposta correcta.

Que és una illa deserta. Petjades humanes. Que no hi ha aigua dolça.

6 Què opines sobre el fet que Bering llenci per la borda les plantes que Steller ha recol·lectat a l'illa? Argumenta la resposta.

.....

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 46 a la 65

- 1 Descriu amb paraules teves la reacció de la Irina en saber que en Laurentz està explicant la veritat a Anna Bering sobre el seu marit.

- 2 Respon encerclant A, B o C, segons que correspongui.

- Què confessa la Irina a en Laurentz sobre el seu pare?

A Que, com ella, era criat.

B Que viatjava en el mateix vaixell que en Laurentz.

C Que va marxar de casa quan encara era una nena.

- Quin membre de la família de la Irina es torna boig?

A El seu pare.

B Anna Bering.

C La seva mare.

- Per què Anna Bering acull la Irina com a criada?

A Perquè no té més remei.

B Perquè la Irina és obedient, fidel i discreta.

C Perquè se sent culpable de la seva desgràcia.

- Com es deia el pare de la Irina?

A Nikita Shumagin.

B Sven Waxell.

C Khitrovo.

- Què exigeix la Irina a en Laurentz?

A Que no li expliqui res més sobre el seu pare.

B Que no expliqui a Anna Bering la història de l'expedició.

C Que li expliqui com va morir el seu pare.

3 Llegeix aquest fragment de la novel·la:

A partir d'aquell fet, la relació entre Bering i Steller va canviar. L'odi va ser substituït per amor fraternal. (Pàg. 52)

- A què es refereix exactament l'expressió «aquell fet»?

.....

4 Quan els mariners estan avorrits s'inventen un joc de daus. Elabora una llista amb els càstigs que infligeixen als perdedors.

5 Anna Bering encara conserva un dels barrets que els indígenes van regalar al seu marit i a la resta de membres de la tripulació. Marca amb una X les afirmacions que siguin correctes.

- A en Laurentz no li agrada la manera com la foca del barret se'l mira.
- En Laurentz està convençut que el barret porta mala sort.
- Anna Bering vol desfer-se del barret.
- Anna Bering es mira el barret quan se sent sola.
- En Laurentz vol que Anna Bering regali el barret a la Irina.

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 66 a la 86

- 1 Completa les tres frases següents per mostrar quines conseqüències tenen sobre els mariners els nombrosos dies de tempesta que han de patir.

Descreguts confessos...

Els mariners més fatxendes...

Homes quen no s'havien marejat mai...

- 2 Quin personatge diu aquesta frase i a qui l'adreça?

I si us hem de llançar al mar, també voldreu que us pengem la creu? (Pàg. 71)

- 3 Fixa't en les sis paraules subratllades i busca un sinònim de cadascuna a la sopa de lletres.

Aviat s'adonaria que, més que atracció, el que experimentava per la noia era un altre sentiment, perquè cada cop que la veia, el cor, sense que ell pogués fer res per impedir-ho, li feia un bot. (Pàg. 73)

V	E	S	E	N	T	I	A	D	A	D	U	O
E	N	O	P	N	A	P	A	M	E	A	L	X
U	S	K	B	C	O	M	C	V	G	E	U	I
R	E	N	A	I	M	S	A	O	U	G	K	C
I	G	R	I	O	P	A	U	D	X	I	G	O
A	U	K	A	M	U	L	S	T	Y	R	U	T
E	I	T	E	V	I	T	A	R	H	O	S	A
T	D	U	A	S	E	O	B	T	C	W	A	N
R	A	E	M	O	C	I	O	D	A	I	F	T
D	W	A	Q	U	M	O	Ñ	V	U	R	Q	A

4 Fixa't en el paràgraf final del capítol 6. Des de quin punt de vista se'ns narra el suposat estat d'ànim de la Irina?

- Punt de vista d'Anna Bering.
- Punt de vista d'en Laurentz.
- Punt de vista de la Irina.

- Activa la teva imaginació i narra aquesta mateixa escena des del punt de vista de la Irina (utilitza el mateix narrador en tercera persona).

.....

.....

.....

5 Steller alleugereix la malaltia d'en Laurentz mitjançant herbes i decideixen ocultar aquest èxit a la resta de la tripulació. Creus que fan bé? Què hauries fet tu?

.....

.....

.....

.....

6 Què significa l'expressió: «Els mariners anaven caient com a mosques»?

.....

.....

7 Respon les preguntes:

- Quin jurament va fer Anna Bering?

.....

- Qui considerava Vitus Bering un déu i Sven Waxell un miserable que mereixia patir?

.....

- Segons la Irina, què és el que pot fer patir més un pare?

.....

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 87 a la 114

- 1 Indica si aquestes oracions són narratives o descriptives.

A la planta baixa hi regnava un silenci preocupant.

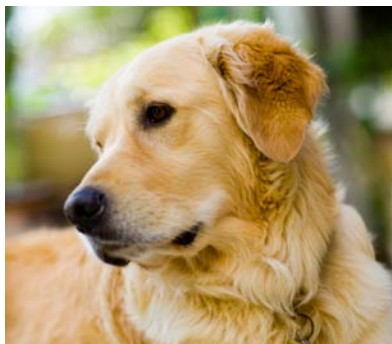
Va fer un pas més i va pujar al pis superior.

Hi havia prou claror com per comprovar que l'habitació estava buida.

Hi va fer un truc suau, però no va obtenir resposta.

Finalment va acabar tornant a la planta baixa; es va asseure en una banqueta i va esperar algun esdeveniment.

- 2 Identifica la llúdriga marina i la guineu entre aquests animals.

- 3** En Laurentz confessa que té tendència a escoltar les converses dels altres i ho considera un defecte. Creus que realment és un defecte? Raona la resposta.

.....

.....

- 4** Marca Sí o NO segons que correspongui.

	SÍ	NO
Els morts entre la tripulació són cada cop més nombrosos?		
Steller mor una nit després de patir dolors terribles?		
Les guineus mengen els cadàvers que encara no s'han enterrat?		
Aviat ataquen també els moribunds?		
Sven Waxell suggereix cavar fosses més fondes?		
Steller i Lepekhin decideixen no ajudar a cavar les fosses?		
En Laurentz mata unes quantes guineus per evitar que els ataquin?		

- 5** Contesta les preguntes:

- Quins van ser els quatre objectius que van guiar la vida de Bering?

.....

- Quina amarga conclusió extreu Bering després dels 38 anys que ha estat al servei de Rússia?

.....

- 6** Copia les últimes paraules que Bering dedica a Sven Waxell abans de morir, a la pàgina 110-111.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 115 a la 136

- 1 Llegeix aquest paràgraf de la novel·la i després respon les preguntes:

Travessar la ciutat se li va fer etern. Havia sentit a dir que hi havia ciutats molt més grans que Sant Petersburg, com ara París, Londres, Constantinoble o Nàpols, però en un moment tan tràgic per a ell com aquell, li semblava impossible. Arribar a la presó va ser una mena d'alliberament per al jove. (Pàg. 117)

- Per què a en Laurentz el fet de recórrer la ciutat se li va fer etern?

.....

.....

- 2 Marca les respostes correctes.

- Quina descripció pertany a Mikhail Sokholov?

☐	Era un home vell. Anava mig nu i tenia els cabells llargs i blancs, com la barba.
☐	Era un home jove. Anava mig nu i tenia els cabells curts, negres i molt arrissats.

- Per què l'han empresonat?

☐	Perquè va robar un carregament de pells de llúdriga.
☐	Perquè va matar uns comerciants de pells que volien estafar-lo.

- 3 Reescriu aquest fragment de la novel·la en present; nosaltres te n'ofereim el principi i tu has continuar-lo.

Sokholov va ser dels darrers a abandonar l'embarcació. Ho va fer al mateix bot on hi havia en Khitrovo. El Sant Pere havia quedat fermament encallat en uns esculls i semblava difícil que la fúria de les onades el pogués treure de nou a mar obert. El perill era que no es partís. Havia quedat tan escorat que les onades li saltaven pel damunt, i pels voltants suraven fragments de vaixell barrejats amb restes de la càrrega. (Pàg. 123)

- Sokholov és dels darrers a abandonar l'embarcació. Ho fa al mateix bot on hi ha Khitrovo. El Sant Pere...

- 4 «El món és un mocador» significa:

- Que el món és el lloc on s'acumulen les misèries de la gent.
- Que el món, en el fons, no és un lloc tan gran.
- Que els mocadors representen el món.

- 5 «Com podia haver creat la providència un món tan dur i salvatge?», es pregunta en Laurentz. Creus que series capaç de sobreviure en el món en què viu en Laurentz? Raona la resposta.

- 6 Hi ha dues versions de l'enterrament de Bering: la real i la que en Laurentz explica a Anna Bering. Resumeix-les.

Enterrament real:

Enterrament que en Laurentz explica a Anna Bering:

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 137 a la 161

1 Respon les preguntes següents.

- Què és el *borscht*?
-
- I els *pelmeni*?
-
- Quin és el teu plat preferit?
- I el que t'agrada menys?

2 Col·loca aquests noms al quadre corresponent:

Bering

Khitrovo

Sven Waxell

Hesselberg

Irina

ÚLTIMS MORTS DE
L'EXPEDICIÓ

CUINA MOLT BÉ ELS
PELMENI

RESPONSABLES DE
L'EXPEDICIÓ DESPRÉS
DE LA MORT DE BERING

3 En Laurentz intenta animar el seu pare quan tot ja sembla perdut. Creus que aquests ànims són importants per a Sven Waxell? Per què?

.....

.....

.....

4 Omple els espais en blanc amb les paraules que s'han perdut.

dies hores animals carn escalfar-se hivern sopa illa
monòtons caçar neu homes curts

Els solen transcórrer lents i quan no hi ha res a fer i quan tot és igual. Això és el que hauria pogut passa a l'..... on quaranta-sis, presoners involuntaris, no tenien altra cosa a fer que mirar caure la, recollir llenya per i buscar sota la neu plantes amb les quals fer

L'única distracció era llúdrigues de mar. Les llúdrigues constituïen la font exclusiva de que tenien, perquè la resta d'..... havien desaparegut amb l'arribada de l'hivern.

Però no va ser així. Fos perquè els dies eren molt i dormien moltes, o perquè sempre hi havia alguna cosa per fer, la qüestió és que els mesos d'..... van passar molt ràpid. (Pàg. 142-243)

5 Respon les preguntes.

- A què es compromet el fuster Sava Starodubtsov?

.....

- Per què ha hagut de prendre aquesta decisió?

.....

.....

6 Amb quina barreja de sentiments contradictoris abandona en Laurentz l'illa per tornar per fi a casa?

.....

.....

.....

Notes de l'explorador

1 Llegeix la breu biografia de Bering, responsable de l'expedició, i respon les preguntes.

- Quin any va néixer i on?

.....

- Quants anys tenia quan es va allistar a l'exèrcit rus?

.....

- Sobre quins tres eixos va pivotar la seva vida?

.....

- De quina malaltia va morir? Quin any?

.....

- Per homenatjar-lo, un estret, una illa i un mar porten el seu nom, però com es deia antigament l'illa de Bering?

.....

2 Llegeix el text dedicat a Pere el Gran i indica quins fets va protagonitzar i quins canvis va dur a terme com a tsar del país.

.....

.....

.....

.....

.....

- Poc abans de morir va tenir una visió, gràcies a la qual es va finançar la Gran Expedició del Nord. De quina visió es tracta?

.....

.....

3 Llegeix l'apartat dedicat a Sibèria i marca amb una creu les respostes correctes.

- Sibèria és una de les zones més inhòspites de la Terra i està formada per...
 - grans planes i pels sistemes muntanyosos més alts del planeta.
 - grans planes i altiplans amb alguns sistemes muntanyosos.
 - grans extensions de terreny muntanyós.

- Els indígenes siberians eren...
 - salvatges violents que solien atacar viatgers i exploradors.
 - gent molt poc sociable que vivia sempre oculta.
 - gent hospitalària que va haver de suportar la violència dels conqueridors.

- Un dels paisatges propis de Sibèria són...
 - els deserts.
 - les tundres.
 - les selves tropicals.

4 Quins esdeveniments importants relacionats amb la conquesta de Sibèria van tenir lloc l'any 1728 i l'any 1741?

1728

1741

5 La causa de la mort de Bering va ser qüestionada el 1991. Per què?

.....

.....

.....

Després de llegir

- 1 Indica amb una creu si les afirmacions següents són vertaderes o falses:

	V	F
Bering és un nen de 12 anys que s'enrola en una expedició.		
Sven i Laurentz Waxell són pare i fill i viatgen al <i>Sant Pere</i> .		
El motiu de l'expedició és trobar una ruta segura entre Rússia i Amèrica.		
En el moment de salpar, en Laurentz té tanta por que ha de ser embarcat a la força.		
Anna Bering demana a en Laurentz que li expliqui tots els detalls de l'expedició.		
La Irina és neboda d'Anna Bering.		
Anna Bering no suporta que es parli malament del seu marit.		
Els coneixements científics de Steller són molt útils a bord per prevenir i curar malalties.		
En Laurentz i la Irina s'enamoren.		
Anna Bering s'horroritza tant en sentir tot el que li explica en Laurentz que el fa fora de casa abans que acabi la història.		
Anna Bering, agraïda, regala un barret indígena a en Laurentz.		
En Laurentz i la Irina no es tornen a veure mai més.		

- 2 Després d'haver llegit aquesta història tan intensa, explica amb paraules pròpies en què consisteix el subgènere literari de novel·la d'aventures i quines són les característiques més importants que el defineixen.

3 Quin moment de la novel·la t'ha impressionat més? Per què?

4 La narració de la novel·la segueix dos plans temporals: el present (en Laurentz a casa dels Bering) i el passat (en Laurentz enrolat al *Sant Pere*). Col·loca cada acció al quadre temporal que correspongui.

- En Laurentz és a la taverna en companyia d'altres soldats de la guarnició.
- L'arribada de Steller a Petropavlovsk resulta conflictiva.
- En Laurentz congenia de seguida amb l'Ivan.
- La Irina escolta d'amagat el relat d'en Laurentz.
- En Laurentz ajuda uns caçadors a matar un lleó marí i es queda consternat.
- En Laurentz fa sis anys que intenta oblidar el que va passar en l'expedició.
- Anna Bering agraeix a en Laurentz la seva sinceritat.
- En Laurentz tira el barret indígena al riu.

Present

Passat

5 Per què tenien tanta importància en aquest tipus d'expedicions valors com ara la lleialtat, la valentia i la companyonia entre els tripulants?

Fitxa del llibre

Títol:

Autor:

Il·lustrador de la coberta:

Editorial:

Subgènere literari:

Personatges

Digues qui és o quina feina fa cada personatge.

Laurentz	
Irina	
Anna Bering	
Vitus Bering	
Khitrovo	
Hasselberg	
Sven Waxell	
Georg W. Steller	
Thomas Lepekhin	
Ivan	

- Indica quins personatges de la llista anterior són els dos protagonistes d'aquesta història.

.....

- Quin personatge de tots els que apareixen a la novel·la t'ha agradat més? Argumenta la resposta.

.....

.....

- I quin t'ha semblat més antipàtic? Argumenta la resposta.

.....

Tema

Indica el tema de la novel·la.

Anota'n també un subtema.

Argument

Indica quina de les opcions següents resumeix amb més exactitud l'argument de la novel·la.

- A** La dona de Vitus Bering demana a Laurentz Waxell que li expliqui la veritat sobre la Gran Expedició del Nord. En Laurentz li explica les penúries i dificultats que va viure a bord del *Sant Pere*, que tenia com a missió descobrir un pas segur entre Rússia i Amèrica, una aventura que va significar la mort de molts dels tripulants del vaixell, entre ells la del marit d'Anna, Vitus Bering. Mentre dura el relat, en Laurentz s'enamora de la Irina, la criada d'Anna Bering, a la qual acabarà mostrant el seu amor.
- B** La dona de Vitus Bering demana a Laurentz Waxell que li expliqui la veritat sobre la Gran Expedició del Nord, esdevinguda fa sis anys. En Laurentz li explica les penúries i dificultats que va viure com a grumet a bord del *Sant Pere*, que tenia com a missió descobrir un pas segur entre Rússia i Amèrica, una aventura que va significar la mort de molts dels tripulants del vaixell, entre ells la del marit d'Anna, Vitus Bering. Mentre dura el relat, en Laurentz s'enamora de la Irina, la criada d'Anna Bering, a la qual acabarà mostrant el seu amor.

Gènere

Subratlla els diferents subgèneres en què es pot classificar aquesta novel·la.

Novel·la d'aventures

Novel·la de ciència-ficció

Novel·la de terror

Novel·la històrica

Novel·la policíaca

Novel·la romàntica

Novel·la de fantasia

Valoració del llibre

Molt bo

Bo

Regular

Editorial Casals
www.bambulector.com